

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI NAPILAP.

hozza a burgba... 139.75... 74.50... 294.50... 1864-es... 229.25... 129.25... 31.75-ön

Figyelmeztetés.

A „Közérdek”-re folyton fogadtanak el havi előfizetéseket is.

A „Közérdek” előfizetési ára:

Table with subscription rates: Egy hóra... 1 ft 80 kr., Két hóra... 3 „ 60 „, Negyedévre... 5 „ „, Félévre... 10 „ „, Egy évre... 20 „ „

Megrendelések postautalvánnyal legcélszerűbben eszközölhetők.

Könyvárosoknak szalék nem adatik.

A „Közérdek”

Kiadó-hivatal, Budapest, egyetem-utca 4. sz.

Budapest, május 10.

Örvendtes tudomásul veszünk azon meghökkenést, melyet az új német kezdetén inagurált dietatorius politika ikarusi röpének mindjárt kezdetén tanusit.

Valóban hallatlan dolog történt a pénzügyi és vasuti bizottságban, méltó arra, hogy arany betűkkel jegyeztessék fel a legújabb aera krónikájában.

Mi e felhatalmazások meritúrára vonatkozólag ismételve elmondottuk nézetünket s örvendünk, hogy ezek a képviselőház egy értekezési és erkölcsi sulnya névze jelentékeny részének fel-fogásával találkoznak.

Valóban indokolt e szerénység és e magabizallság. Méltóztatásnak csak a közlekedési és belügyminiszter urak elképzelni azon fulminans beszédek, melyeket ők tartottak volna, ha az előbbi kormányok valamelyike bátorkodott volna ilyenü műveljati törvényjavaslatokkal az országgyűlés elé lépni!

A MÁSOK PÉNZE.

REGÉNY.

Írta: GABORIAU ÉMILE.

Franciaiból fordította: ZICHY CAMILLA.

(II. kötet.)

Thaller báró a mint esend lett körülötte, nyugodt, átható hangon megszólalt: — Mindenekelőtt uraim, be kell jelen-tenem önöknek, hogy a tanács össze fog ülni, s hogy a közgyűlés össze fog hivatalni.

— Ah! Erre már az éljeneknek nem volt se vége se hossza...

Thaller báró úgy fogadta a demonstrációt, mint a ki érzi, hogy kiérdemelt...

— Ezt becsületbeli kötelességem parancsolja... Bevallom, uraim, hogy a nyomorult, ki oly gazul megcsalt bennünket teljes bizalmamat birta...

Minden oldalról káromkodva említett Favoral Vince nevét... De a Kölcsonös hitelbank igazgatója már is folytatta:

val s talán könyökig markolás az ország pénzében, holott a nemzet sülyed és szegényedik, míg a miniszterek palotákat építenek s uradalmakat vásárolnak!

A mostani kormány — becsületére legyen mondvá az ellenzéknek — a mai vitában, mely a felhatalmazási törvény felett folyt, egyetlen ilyfajta érveléssel találkozott.

Tisza Kálmán ellentmondást lát abban, hogy gróf Apponyi egyrészt kijelenti, miszerint a kormány positiója az igényeket támasztó felekkel szemben ily általános felhatalmazás után gyan-gebb, mint akkor volna, ha az országgyűlésnek háttérben levő sanctiójára utalhatna; s másrészt mégis azt mondja, hogy a kormány magatartása egy-uttal oly merevén is tétethetik e felhatalmazás által, mely magára az ügyre nézve káros.

Valóban hallatlan dolog történt a pénzügyi és vasuti bizottságban, méltó arra, hogy arany betűkkel jegyeztessék fel a legújabb aera krónikájában.

Mi e felhatalmazások meritúrára vonatkozólag ismételve elmondottuk nézetünket s örvendünk, hogy ezek a képviselőház egy értekezési és erkölcsi sulnya névze jelentékeny részének fel-fogásával találkoznak.

Valóban indokolt e szerénység és e magabizallság. Méltóztatásnak csak a közlekedési és belügyminiszter urak elképzelni azon fulminans beszédek, melyeket ők tartottak volna, ha az előbbi kormányok valamelyike bátorkodott volna ilyenü műveljati törvényjavaslatokkal az országgyűlés elé lépni!

A ház többsége meg fogja szavazni a felhatalmazást, ez ma már kétséget nem szenved. De fontos eredményt már az is, hogy az oly temesen reduciált mértékben szavaztatik meg, s ez eredményt azon párt létezésének közzöni az ország, mely a semmi által sem in-

dokolt bizalmi mámor közepette meg-övtá józanságát, tiszta látását, függetlenségét. A magában rossz dolog azáltal, hogy a felhatalmazás kora szük-kebbre szabott, jóvá még nem tétetik, de kisebbittek az okozható baj nagysága.

A legfontosabb kártérítési kérdések: a károlyváros-fiumei és a keleti vasut ügyei, nem vonatnak el a törvényhozás intézkedése alól s ezekre nézve joggal olvashatja az ország, hogy alapos vizsgálatból eredő jól megfontolt javaslatok terjesztessenek a jövő törvényhozás elé.

Lapunk május 9-ki számában azon hirt közöltük, hogy az országgyűlést be-záró trónbeszédet Tisza Kálmán belügyminiszter ur már elkészítette.

A javaslat többi része változatlanul maradt. Előadó Eracszt Sándor. Az ülésen jelen volt Tisza Kálmán belügyminiszter.

A mentelmi bizottság ma délután 5 órakor tartott ülésében tárgyalás alá került Popovics Desseunay János mentelmi ügye. A bizottság az ügyben zaklatást talált, kádását egyhangulag megtagadta.

A horvát esendőség átvétele tárgyában Budapestent tartott értekezlet eredménye az „Agr. Ztg.” szerint következik: A horvát-szlavon esendőség július 1-én a közös hadseregtől a magyar horvát honvédség kötelékébe lép és személyi, valamint foglalkoztatásában a magyar honvédelmi miniszternek kieszakólandi azt, hogy a tartalékosok, mint önkéntesek be-léphetnek a esendőségbe, és önkényte-sek még a hadkötelezettségi kor előtt is besorozathassanak a esendőségbe. A honvédelmi min. és a esend.-parancsnokság közti horvátul foly a levelezés.

osztatása céljából a köztörvényhatóságok által kivethető pótdáról szóló tjavaslatot vette tárgyalás alá.

A bizottság azon aggodalom eloszlátása szempontjából, hogy a tisztai lakok és egyéb a katonság által használt helyiségek bérletének túlemelkedése által a pótdó úsz-szege is tetemesen szaporodni fog: a részletes tárgyalás alkalmával a 2. §-t akként módosította, hogy azon bértöbbletet, mely a kinstári illetéken fölül az ily helyiségek után fizetendék, a törvényhatóság fogja megállapítani.

A javaslat többi része változatlanul maradt. Előadó Eracszt Sándor. Az ülésen jelen volt Tisza Kálmán belügyminiszter.

A mentelmi bizottság ma délután 5 órakor tartott ülésében tárgyalás alá került Popovics Desseunay János mentelmi ügye. A bizottság az ügyben zaklatást talált, kádását egyhangulag megtagadta.

A horvát esendőség átvétele tárgyában Budapestent tartott értekezlet eredménye az „Agr. Ztg.” szerint következik: A horvát-szlavon esendőség július 1-én a közös hadseregtől a magyar horvát honvédség kötelékébe lép és személyi, valamint foglalkoztatásában a magyar honvédelmi miniszternek kieszakólandi azt, hogy a tartalékosok, mint önkéntesek be-léphetnek a esendőségbe, és önkényte-sek még a hadkötelezettségi kor előtt is besorozathassanak a esendőségbe.

Ujpesten is megtörtént a választási mozgalom. Jelöltül a függetlenek párt részéről Tóth István ráköspolati bíró kiáltott ki.

A háború és Ausztria-Magyarország.

Budapest, május 10.

Berlini levelezünk, ki helyzetéről fogva a berlini illetékes körök hangulatát ismeri, utolsó levelében kimutatta,

hogy minő czél felé törekednek a béke-zavarók, midőn az európai közvéle-ményt háború hírekkel nyugtalanítják.

Azon hatalmak, melyek a hármasszövetségben kivül állanak, e szövetség által hatalmi állásukat látják megin-gatva: s azért, valahányszor az északi hatalmak egyetértése egy nemzetközi ügy által manifestálja magát, ily hírek terjesztetnek az angol és francia sajtóban, melyek Ausztria-Magyarországot nyugtalanítására czé-loznak.

Bárha a „Times” párisi levelezője a „Morning Post” ptevári tudósítója látszólag csak a preventív hábo-ru eszméjét pengetik s azt sejtetik, mintha Németország még egyszer le akarná verni Franciaországot: ezen igazságok czélzata abban rejlik, hogy Ausztria-Magyarország előtt úgy tűn-tessek fel az európai helyzetet, mintha Oroszország és Németország közt egy külön szövetség jött volna létre, melynek alapján Németország Fran-ciaországot ellen forduland, Orosz-ország pedig egészen szabad kezét nyer Keleten.

Magától értetődik, hogy egy ily szö-vetség Német- és Oroszország közt Ausztria-Magyarország érdekeit a leg-komolyabban fenyegetné. Reánk nézve e külön-szövetség a lét és nemlé kérdését foglalná magában s e kettős szö-vetség Ausztria-Magyarországot a nyugati hatalmak szövetségének karjába taszítaná.

De bármint legyenek is ama te-kervényes utak és eselszövények, melyek által Ausztria-Magyarországban egy orosz-német külön-szövetség gyanúját felbreszteni igyekeznek, az osztrák-magyar kormány ennek hitelt nem adhat, mert ha nyugodtan meg-fonolja Németország valódi érdekeit, ha visszaemlékezik az utolsó háború eseményeire, be kell látnia, hogy Bismarck, ki a germán faj érdekeit a leg-magasabb szempontból tekintni, nem dobhatja oda a germanismus jövőjét, csak azért, hogy a már le-vert Franciaországot még jobban földre tiporja.

A legjobb esetben Németország újra néhány milliárdot s néhány erőtöt nyerne e helyébe elérné azt, hogy Oroszország befészkelné magát Konstantinápolyba s a germán faj túlsu-lya — Németországot pedig egy euró-pai koalíció esetén nem csak nyugot-és északra, hanem keletről is veszdly fenyegetné.

Ki fogja elhinni azt, hogy Bismarck ily politikával kecskháza tegye mind-azt, a mit Németország még akkor is ambitionált midőn belviszályai közé-pett kifelé tetetelen volt? A régi ró-mai birodalmi politika századokon át lebegett Németország szeme előtt s en-nek feláldozta egységét, a mennyiben Ausztriát nem akarta kebeléből kizárni.

Bárha a germán faj ez állammal ma felhagyott, azért nem esett a másik tulságba és nem engedheti meg, hogy a slávok Európában mindazon pontokat elfoglalják, homét Német-ország szívébe hatolhatnak.

A békezavarók s az északi hatalmak szövetségének ellenségei nyugtalanít-hatják ugyan eselszövényeikkel az európai közvélelményt: de az osztrák-magyar kormányban gyanút nem éb-reszthetnek az iránt; hogy egy kü-lön szövetség létezkék Orosz- és Németország közt, mert egy ily szö-vetség létezése Németország érdekeinek szempontjából teljes lehetetlenek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése május 9-én.

Az esti lapunkban közlöttek után fel-szólalt:

Péchy Tamás közlekedési miniszter s eldájja, hogy az északielvi vasut fővonal a 1868-ik évi XIII. t. czikkkel 37,100 mérföldönkénti kamatbiztosítás mellett engedélyeztetett; a nyiregház-ungvári mellékvonal pedig az 1870. évi XXVIII. t. czikkkel mérföldönként 2,000 fityni kamatbiztosítással. Az engedélyesek megkap-ván az engedély-okmányt, szerződték a ki-építés iránt Stroussberggel ki azonban a maga kötelezettségének eleget nem tevén, az engedélyesek a bécsi Unionbankkal szer-ződték az engedélyesek előnyére s az Uni-onbank kárára. Ezen építés megindulása alkalmával általános tervek nem voltak készen. Ezeket később kellett megállapí-tani, valamint a részletes tervek is ké-sőbb kellett jóváhagyni. A jóváhagyott tervekben az építkezésben lényeges változ-tások törtettek, s e miatt több munka szükségeltetvén, a vonal irányát megváltoztattatták. Ezek folytán a vállalkozók a fő-vonalra nézve 22,165,335 ft töl több köve-téssel leplek elő az állam irányában; ezen kívül a nyiregház-ungvári vonalra nézve 400,000 forintnyi költségessé lépett fel a társulat, melynek a kimutatott könyvek szerint az építésnél 1,500,000 ft kára volt. A kormány megindítatván a tárgya-lásokat az északielvi vasúttal 5 millió fityral, a nyiregház-ungvári vonalra pedig 500,000 fityral történt meg a kiegyezés akkép, hogy annak kamatgarantiaját az állam vállalja magára s hogy a kamatgar-antia nem ezüsten, hanem aranyban fizet-tessek. Ezen szerződés mind az államra, mind a társulatra előnyös lévén, ajánlja a törvényjavaslato elfogadását. (Helyeslés.)

Madarász József a betervezett iratokból meggyőződött, hogy ezen szerződés csak a társulatra és az építő vállalkozókra ked-vező, míg ellenben az államra végtelen ká-ros ugy jogi mint méltányossági tekintetben. Eendőtörva egy indítványt adt, mely sze-rint a betervezett törvényjavaslato mellő-zésével utatassanak a kormány, hogy az északielvi vasúttársulattal az ország érde-keiben s az első felindulásban tanácsol-tam... Csak azért jöttem...

Tegnap azt mondtam: Üssön lármat, cse-lekedjék, kiáltson... Lehetetlen, hogy atya legyen az egyedül vétkes, támádja meg Thaller bárót... Ma hosszas meggondolás után azt mon-dom: Hallgasson, bujjon el, ejtse el az egész botránys ügyet... Kérésri mosoly vonult el Maxence aj-kain.

— Ez nem bátor ember tanácsa, mit most adot... szólt hidegen. — Egy barát tanácsa... — Pedig... — Oly ember tanácsa, ki önnél jobban ismeri az életet. Szegény fiatal ember!... Ön még nem ismeri bizonyos küzdelmek veszdélyét. A gazemberek mind ismerik és támogatják egymást. Egyet megtámadni annyit tesz, mint beletökni valamennyibe.

— Jötték távolról sem lehet fogalma azon rejtett befolyásokról, melyekkel oly em-bek rendelkeznek, kik milliomokat kezelnék, s kik egy szivesérgért mindig jó borralvót adnak, vagy pedig ügyes és jövedelmező pénzoperációit ajánljának.

Ha legalább csak egy sikert igéző rész-let látánk a dolokban! De egyetlenegy szem látok. Ön soha sem fog Thaller báró-hoz férhetni, kik ezental részvényesei is tá-mogatnak.

Egyedül sikere az lesz, hogy hatalmas ellenséggel fog szelni magának, kinek rozszakarata egész jövendő életét súlyosan fogja nyomi... — Mit bánom én!... — Chapelain ur vállalt vont.

— Ha egyedül állna, folytatná, én is azt mondanám: Hajrá! De ön nem saját ura többé, az is nővére ezental öntre szor-ultak. Mielőtt a bosszura gondolhatna az ember, a mindennapi kenyérről kell gon-doskodnia.

(Folyt. követc.)

Ang... 129.25... 31.75-ön

kedőhöz!... 229.40... 75. mol-ngerma-3. Ham-

alomm... 229.40... 75. mol-ngerma-3. Ham-

zjegyek, llyegek, se, épü-0 növé-vények, orszesz, stólt és úl varró lönyök állatok fizetési ilti utak in, föld-tatistika, rgalom-ítandó Párisba meg dtának telve a e, mely lételek dhatók. buda-

s a ság pary A. hogy a lvasa s a táru-ve, mint mindjg 1871. és mult év zett. Az 54 %-al vi szept. nem apadt re válto-olyamás-ág nem ondjia a nemzeti nem az kinteré-ebb, mint jesh fel-gosítá-nak ter-vevtező: 6 kr.; ki-és mel-zta bevé-rtési töke evéteiből rész-éselőre vényei re kamata-ék 7574 4.47 fity 5 kr. Az 5 %-os magdó le-győnébe k elke-ita után az idő ragz. ta-ber yazattal k; Har-em haj-zsztatott megvá-zavidéki ittassék gyelőre get ért.

355 fity 375 fity

355 fity 375 fity

355 fity 375 fity

355 fity 375 fity

355 fity 375 fity

355 fity 375 fity

355 fity 375 fity

gyűlés számára küldött, a már birtoktalan részvényesek jogait...

A m. magyar kormány ezen nyilatkozata nekünk kulcs gyanánt tűnt fel...

sánál segédkeztet nyújtottak, minthogy végére maga a bizottság...

IV. Mélyen tisztelt országgyűlés! A fentebbiekben rövid vonásokkal híven vázoltuk...

Legmélyebb hódolattal és azon tisztelteljes kéressel emlékiratunkat...

rozatba ment, hogy a bankra, vámsra s az ösztövényekre vonatkozó javaslatok...

A bank érdeke Ráth Károly (budapesti) következő indítványt fogadott el...

Az este diszlokoma lesz a vendégek tiszteletére, holnap pedig diszlokóadás.

Sáros. Az őszi vetések közül rozs fölöttönösen szenvedtek; némely helyütt, kivált lapályokon...

Tiszántúli kerület: A rad. Az őszi vetések — dacára a mostoha időjárásnak — még mindig igen szepesek...

Szerb vasutak. A budapesti-zimonyi vasúthoz csatlakozó szerb vasútra vonatkozó jelentik, hogy a szerb kormány...

A közönség köréből. Városunk kereskedői és a regale haszonbérlet közt már évek óta tartó...

Az osztrák és a magyar czipariparosok triesti congressusa előzőli Kobertet, alelnökül Ahrent...

Az arad-temesvári vasút részvénytársasága tegnap tartotta negyedik rendes közgyűlést...

A nemzeti gazdasági egyesület előzőiké bizottsága május 7-én Galgóczi és Károly elnöklété mellett...

A közönség köréből. Városunk kereskedői és a regale haszonbérlet közt már évek óta tartó...

belügyminiszterium előtt is megfordult — vizálya miatt a kereskedésben szűrés...

Az arad-temesvári vasút részvénytársasága tegnap tartotta negyedik rendes közgyűlést...

A nemzeti gazdasági egyesület előzőiké bizottsága május 7-én Galgóczi és Károly elnöklété mellett...

A közönség köréből. Városunk kereskedői és a regale haszonbérlet közt már évek óta tartó...

gyűlés számára küldött, a már birtoktalan részvényesek jogait...

sánál segédkeztet nyújtottak, minthogy végére maga a bizottság...

rozatba ment, hogy a bankra, vámsra s az ösztövényekre vonatkozó javaslatok...

Sáros. Az őszi vetések közül rozs fölöttönösen szenvedtek; némely helyütt, kivált lapályokon...

Tiszántúli kerület: A rad. Az őszi vetések — dacára a mostoha időjárásnak — még mindig igen szepesek...

Az osztrák és a magyar czipariparosok triesti congressusa előzőli Kobertet, alelnökül Ahrent...

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE ÁRJEGYZÉSEI (HIVATALOS) A BÉCSI TŐZSDE ÁRJEGYZÉSEI. 1875. május 8-án.

Table with multiple columns listing market prices for various goods, currencies, and securities. Includes sections for 'Gabona árak', 'Közpénz', 'Közlekedési vállalatok', etc.

Advertisement for 'Finom selyemárak' (Fine silks) and 'női ruhakelmék' (women's clothing) by Hamburger Adolf.

Advertisement for 'Lichtenstern B. és Társ' (Lichtenstern B. and Co.) featuring a woman in a dress and text about their business.

Advertisement for 'Vale-e valami olcsóbb?' (Is anything cheaper?) with a woman in a dress and text about their business.

Vertical text on the far right edge of the page, including 'Első évfolyam', 'HALÁS', and 'Figyel'.